

Sygn. akt VIII U 1926/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Grażyna Łazowska
Protokolant	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2019 r. w Gliwicach

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 25 kwietnia 2018 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 1 kwietnia 2018 roku;
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1926/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 kwietnia 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. K. prawa do emerytury

na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż na dzień 1 stycznia 1999r. nie udokumentował on wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 8 lat, 1 miesiąc i 21 dni oraz przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa.

Organ rentowy wskazał, że do pracy w szczególnych warunkach nie uwzględnił okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...)

w G., ponieważ okres ten nie został wystarczająco udokumentowany, to jest brak jest świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, ponadto wykonywanie pracy na różnych stanowiskach (stanowiska łączone), w obszarze odrębnych działów i pozycji zarządzenia resortowego, wyklucza możliwość spełnienia wymogu wykonywania pracy stale i w pełnym wymiarze czasu, przewidzianym dla danego stanowiska pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Wniósł również o zasądzenie na swoją rzecz od organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu ubezpieczony wskazał, że organ rentowy błędnie nie zaliczył mu do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G., kiedy to wykonywał czynności spawacza, jak i prace, które można zaliczyć do wykazu A działu XIV poz. 25 przy konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace remontowo – montażowe na oddziałach będących w ruchu, na których jako podstawowe wykonywane są prace w warunkach szczególnych. Odnośnie braku spełnienia przesłanki złożenia wniosku o przekazanie zgromadzonych w OFE środków na dochody budżetu państwa, to ubezpieczony składając wniosek o przyznanie emerytury został błędnie poinformowany przez pracownika ZUS, że w przypadku gdy nie składano oświadczenia o przekazywaniu składki do OFE w trakcie tzw. „ okienek transferowych ”, to nie ma już potrzeby dodatkowego składania wniosku o transfer środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w skarżonej decyzji. Organ rentowy dodał, że do pracy w warunkach szczególnych uwzględnił okres zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w P. od 21 maja 1990r. do 31 grudnia 1998r. na podstawie Wykazu A działu XIV poz.25, po wyłączeniu okresów zwolnień lekarskich.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony S. K. w dniu (...) ukończył wiek 60 lat.

Na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się 25 – letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

W dniu 11 czerwca 2018r. złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył 13 kwietnia 2018r. i w jego rozpoznaniu organ rentowy wydał decyzję skarżoną.

Ubezpieczony od 8 sierpnia 1978r. do 15 września 1986r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w G. na stanowiskach: ślusarza remontowego, ślusarza – spawacza.

Przedsiębiorstwo (...) w G. przerabiało złom, który był przywożony wagonami przez dostawców z zewnątrz, zwykle z innych zakładów pracy. Następnie złom był rozładowywany przy pomocy suwnic i dźwigów, w pobliżu maszyn takich jak prasonożyce i paczkarki. Te ostatnie urządzenia zawierały w sobie prasę. Sprasowany i pocięty złom przy użyciu suwnic, dźwigów był odkładany do czasu wysyłki. Były elementy, które nie nadawały się do sprasowania ani do pocięcia (z uwagi na wymiary) i te były przepalane palnikami na mniejsze części. Ubezpieczony pracował w brygadzie remontowej, zajmował się naprawą paczkarek, prasonożyc i przeprowadzał też planowane remonty. W czasie tych remontów inne maszyny były nadal w ruchu. Wszystkie maszyny i suwnice były na zewnątrz. Wszyscy pracownicy świadczyli pracę na zewnątrz. Na terenie zakładu była jedna hala, w której było kilka warsztatów – na przykład mechaniczny, elektryczny, pracowników zajmujących się remontem suwnic, tokarski. Również brygada

ubezpieczonego miała tam swój warsztat, w którym przygotowywane były części do wymiany. Nie było tam maszyn, a tylko narzędzia. Na terenie zakładu pracowali operatorzy suwnic, operatorzy innych maszyn oraz pracownicy, którzy kierowali ruchem samochodów. W czasie remontów kapitalnych maszyny były w całości demontowane, wymieniano uszkodzone elementy i ponownie maszyny montowano. Poszczególne maszyny były remontowane po kolei, każdy z takich remontów trwał ok. 1 miesiąca. W pozostałym czasie ubezpieczony zajmował się usuwaniem awarii i przygotowaniem do remontu. W trakcie takiej awarii wymieniane były np. pęknięte rury, co wymagało ich usunięcia, dopasowania i ponownego pospawania. W czasie remontów głównych na maszynach wymieniane były blachy. Wtedy trzeba było je wcześniej przygotować – wypalić, szlifować na wymiar. Ubezpieczony w ramach tej pracy wykonywał także czynności spawalnicze, gdy od 1981r. miał uprawnienia do spawania. Czasami tymi czynnościami zajmował się cały dzień, a czasami wykonywał ich mniej, ponieważ zajmował się też pracami przygotowawczymi, szlifowaniem. Ubezpieczony pracował w brygadzie, gdzie było około 5 – 6 pracowników, w tym dwóch pracowników miało uprawnienia spawacza gazowego, a dwóch było spawaczy elektrycznych. Ubezpieczony przez cały czas pracował na pierwszej zmianie.

Razem z ubezpieczonym pracował w tym czasie J. M..

W okresie od 29 września 1986r. do 30 kwietnia 1990r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku ślusarza remontowego, a następnie od 21 maja 1990r. do 31 sierpnia 2000r. w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. na stanowisku ślusarza napraw wagonów – spawacza elektryczno – gazowego, który to okres (do 31 grudnia 1998r.) organ rentowy zaliczył do pracy w warunkach szczególnych z wykazu A działu XIV poz.25.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego oraz świadka J. M., zeznań świadka J. M. słuchanego w drodze pomocy sądowej oraz zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozprawy z 7 sierpnia 2019r. czas 00:05:45 – 00:37:44).

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanego w sprawie świadka oraz zeznaniom ubezpieczonego, gdyż były one rzeczowe, logiczne, przekonujące, zgodne ze sobą i korelujące ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją. J. M. był współpracownikiem ubezpieczonego i stąd ma bezpośrednią wiedzę odnośnie charakteru wykonywanej przez niego pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego S. K. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r., poz.1270 ze zm.) zwanej dalej ustawą, prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31 grudnia 1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Po myśli § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej

dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy.

Ubezpieczony S. K. w dniu (...). ukończył wiek emerytalny 60 lat, legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym oraz złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa.

Okoliczność sporna w rozpoznawanej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W wykazie A, dziale XIV poz.25 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. wymieniono prace w warunkach szczególnych: „ bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie ”.

Z materiału dowodowego sprawy, w tym zwłaszcza z wiarygodnych zeznań świadka J. M. i z korespondujących z nimi zeznań ubezpieczonego wynika,

że ubezpieczony w okresie spornego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. od 8 sierpnia 1978r. do 15 września 1986r. faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w powołanym uregulowaniu. Ubezpieczony zajmował się konserwacją oraz remontami maszyn i urządzeń takich jak m.in. prasonożyce i paczkarki, na oddziale Przedsiębiorstwa, gdzie jako podstawowe były wykonywane prace wymienione w wykazie. Jednymi z takich podstawowych prac były prace polegające na obsłudze suwnic, które zostały wymienione wykazie A dziale III („ W hutnictwie i **przemysłe metalowym** ” – „ Prace różne w hutnictwie i w **przemysłe metalowym** ”) poz.86. Zadaniem ubezpieczonego i pozostałych członków jego brygady było utrzymanie w ruchu maszyn. Podczas wykonywania napraw, remontów i konserwacji maszyn i urządzeń, inne maszyny były w ruchu. W ramach tych prac ubezpieczony wykonywał także czynności spawalnicze, które wymienione są również jako prace warunkach szczególnych w wykazie A dziale XIV poz. 12.

Bez znaczenia pozostaje także fakt, że pracodawca nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia - w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Po zaliczeniu okresu spornego do pracy w warunkach szczególnych uznanej przez organ rentowy ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił wymagany 15 – letni okres takiej pracy i stąd spełnił wszystkie konieczne przesłanki do przyznania mu prawa do emerytury wcześniejszej na podstawie przepisów cytowanych na wstępie.

W konsekwencji powyższego Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 1 kwietnia 2018r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku, zgodnie z art.129 ust.1 ustawy emerytalnej.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tj. Dz.U. z 2015r., poz.1800 ze zm.).

(-) sędzia Grażyna Łazowska